

Els *bolquers*(ALDC, III, 483. Els *bolquers*)

Els mots que predominen per a la designació dels ‘bolquers’ són der. del verb *bolcar*, procedent del llat. vg. *VOLVICARE ‘embolcar, giravoltar’, alhora der. de VOLVERE ‘enrotllar, fer girar’. *Bolquer* (s. XV) (var. *bolquets* 126, *bolquer de tovallola* 123, *roba de bolquers* 52, 61), ha rebut el suf. *-er* (< llat. *-ARIU*), ocasionalment ha pres forma dim. (*bolquerets* 163, 172, 175, 176, 181, 184) i eventualment el prefix *em-* (*embolquers* 19, 33) heretat del verb *embolcar* 86, com *embolcadors* 12, 19 (*ensabolc* 23, postverbal de *ensabolcar*, potser a partir de *se bolca*); a *bolcall* s’ha afegit el suf. *-all* (var. *saborcalls* 65, veg. *ensabolc*) i també *-er* (*bolcaller* 35), a més del prefix *em-* (*embolcall* 18, 24, 34, 38, 39); *bolquim* i *bolcada* (var. *embolcada* 84) han rebut els suf. *-im* i *-ada* respectivament, que donen valor col·lectiu al nucli. *Faldar* (var. *roba de faldars* 109, *faldara* 99, *falderets* 125, *faldassos* 124), també de notable extensió en cat. nord-occ., prové de *falda* (< francic *FALDA ‘plec’) sufixat amb *-ar*: de ‘peça d’armadura que cobria les cuixes’ (s. XV) va passar a ‘peça de bolquers, de la cintura en avall’ i, finalment, a ‘conjunt dels bolquers’. *Menudall* (s. XVI), propi del mall. i men., deriva de *menut* (< llat. MINUTU), es pronuncia *menudai* (*munedai* 73, per metàtesi) i, en relació amb el nucli, ha donat les var. *roba menuda* 49 i *menudències* 81. *Faixa* prové del llat. FASCIA ‘bena, faixa’, a la vegada der. de FASCIS ‘lligall de branquillons formant un manat’ (var. *feixa* 99, *feixeta* 102; *faixat* 85; *faixa pel melic* 190). *Drap* (amb el dim. *drapets* 71, *petits draps* 4) prové del llat. tardà DRAPPU, potser d’origen cèltic, i és una especialització de ‘roba o teixit de qualsevol mena’ (veg. mapa PALDC, II, 258). *Trussó* 8, 9, 11, 12-14

és manlleu al fr. *trousseau*, dim. de *trousse* (postverbal de *trousser*), significat que ha adquirit des de ‘aixovar de la núvia’ (< ‘fardell de mercaderies’) (var. *trossa* 16, *trussat* 1, 2, *trussell* 22, *trussatge* 5). Altres mots, més locals, es refereixen: a) a un genèric, sovint amb determinant: *robeta* 2, 15, *roba* 43, *roba menuda* 49, *roba de bolquers* 52, 61, *roba de naixement* 116, *robeta de xiquet* 165, 189 o *de canalla* 30 (pron. *canaia*), *roba d’anar a batejar* 49, *roba de niu* 56 (o simplement *niu* 28), *muda d’una criatura* 22; b) al continent o conjunt: *canasteta* 113, *canastillo* 147 (< cast.), *cistella* 69; *fardet* 164, dim. del cast. *fardo* ‘bolic’; *vetualla* 90 (< *vitualla* < llat. VICTUALIA ‘coses comestibles’); *aixovar* 118, 170 (var. *aixovar del bebé* 187, *anxovar* 189, *anxovaret* 190, *aixovaeta* 186), de l’ar. AŞ-ŞUWÂR (veg. mapa 346), des de ‘roba de nuviàncies’; *laieta* 6, 10, del fr. *layette*, dim. de *laie*, que significava ‘caixa per a vestits, etc.’; *panyals* 66, 94, pres del cast. *pañales* 87; c) a peces dels bolquers: *calcetes* 67, *gipó* 99 (*giponet* 102), *brusetes* 190, *baverets* 190, *benes* 119, *llençolets* 15, 27, 40, 67, 103, 121, *camisa* 50, 99, *fasset* 91 (< ‘gipó encotonat sota l’armadura’, del llat. *FARSUS, part. de FARCIRE ‘farcir’), *bandola* 26, 31, 32, 37, der. dim. de *banda*, *jacotí* 4 (< oc. *jacotin*); d) a der. de *cul* (< llat. CULU): *culatxo* 4, 50, 55, 62, 111, 116, amb el suf. *-atxo*, i les var. procedents del cast. *culeros* 132, 155, 166 i *culer* 123; e) a una mena de dot: *dotet de les criatures* 162, des de ‘roba que aporta la núvia’. *Atet* 183 resulta d’origen obscur.

Bolquer, *bolcall*, *bolcada*, *bolquim* i *faldara* (‘bolquer gruixut’) són mots normatius des del *DG_I*, 1932.